

Finansira
Evropska unija

**Žene i sigurnost?
Prirodno, skroz!**

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

***Memorandum o razumijevanju o potrebi snažnije primjene Rezolucije 1325
i ZORS BiH te osiguranja većeg učešća žena u različitim sferama sektora
sigurnosti u BiH***

Maj, 2024. godine

Udruženje "Mreža policijskih službenica"
"Policewomen's Network" Association

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

Centre for
European
Security Studies

Finansira
Evropska unija

**Žene i sigurnost?
Prirodno, skroz!**

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

I POZADINA I KONTEKST

- A. Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo je Rezoluciju 1325 31. oktobra 2000. godine. Na globalnom nivou, to je prva rezolucija u historiji koja je ukazala da sukobi različito utiču na osobe u zavisnosti od njihovog spola. Rezolucija je ukazala na značaj dvije stvari:
- žene igraju ključnu ulogu u sprječavanju sukoba i izgradnji mira u zajednicama, odnosno da su mjere mira i sigurnosti održive samo ako su žene ravnopravni partneri u procesima mira;
 - žene i djevojke su nesrazmjerno pogođene nasilnim sukobima i ratovima te se poziva na posebne mjere za zaštitu žena i djevojaka od seksualnog nasilja povezanog s njima.
- B. Uloga Rezolucije 1325 se može predstaviti kroz njena četiri osnovna stuba:
- učesće žena – na svim nivoima odlučivanja;
 - zaštita i poštovanje ljudskih prava žena i ženske djece;
 - prevencija nasilja;
 - mir i oporavak.
- C. Značaj Rezolucije 1325 leži u povećanju zastupljenosti žena u sektorima sigurnosti od momenta njenog usvajanja.
- D. Bosna i Hercegovina (BiH) je do sada usvojila tri Akciona plana za provedbu Rezolucije 1325 kojima su propisani konkretni ciljevi i aktivnosti za nadležna tijela. Jedan od ciljeva je povećano učesće žena u vojsci, policiji i mirovnim misijama, uključujući i učesće na mjestima donošenja odluka.
- E. Ujedno, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH (ZoRS BiH), ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje u procentu od 40%.
- U skladu s članom 20. ZoRS BiH, državna tijela na svim nivoima organizacije vlasti, i tijela lokalne samouprave, uključujući zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast, političke stranke, pravna lica s javnim ovlaštenjima, pravna lica koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države, entiteta, kantona, grada ili općine ili nad čijim radom javni organ vrši kontrolu, osigurat će i promovirati ravnopravnu zastupljenost spolova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju.
 - Institucije u BiH dužne su donijeti odgovarajući program mjera te, u skladu s članom 8. ZoRS BiH, posebne (afirmativne) mjere s ciljem ostvarivanja stvarne ravnopravnosti spolova.

Udruženje "Mreža policijskih službenica"
"Policewomen's Network" Association

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

CESS
Centre for
European
Security Studies

Finansira
Evropska unija

Žene i sigurnost? Prirodno, skroz!

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

- c. BiH do sada je usvojila četiri Gender akciona plana BiH, strateške dokumente koji sadrže strateške ciljeve, programe i mjere za ostvarivanje ravnopravnosti spolova u svim oblastima društvenog života i rada, u javnoj i privatnoj sferi, koji daju smjernice za izradu godišnjih operativnih planova na entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou. U ovim dokumentima definirane su obaveze nadležnih institucija vlasti u prioritetnim oblastima u skladu sa ZoRS BiH.
- F. Iako su postignuti primjetni napretci i promjene u BiH, bh. društvo se još uvijek suočava s određenim poteškoćama u kontekstu primjene Rezolucije 1325, ZORS BiH i osiguranja većeg učešća žena u različitim sferama sektora sigurnosti u BiH. Suzbijanje štetnih rodni stereotipa prisutnih u našem društvu, predrasuda o policiji i vojsci kao ekskluzivno „muškim zanimanjima“, prisustvo rodno zasnovane diskriminacije i malo učešće žena na rukovodnim pozicijama predstavljaju samo neke od izazova. Njihovo rješavanje zahtijeva kontinuiran, temeljit i integriran pristup koji obuhvata različite aktere.
- G. Ovaj memorandum o razumijevanju nastao je u sklopu projekta „Genderizing society and security sector in BiH – GESOSS BiH“. Projekat finansira Evropska unija, a njegov opći cilj jeste poboljšanje položaja žena u sektoru sigurnosti i njihovo veće učešće u svim sferama rada putem boljeg shvatanja i primjene Rezolucije 1325 u društvu te osiguravanje više rodno osjetljivog nadzora nad sektorom sigurnosti u BiH.

II SVRHA MEMORANDUMA

- A. Potpisnici/e su saglasni/e da će, kroz partnerstvo i koordinaciju s različitim akterima, s različitih nivoa državno-društvenog uređenja, doprinosti snažnijoj primjeni Rezolucije 1325, ZoRS BiH i pratećih akcionih planova, osiguravanju većeg učešća žena u različitim sferama sektora sigurnosti u BiH, s fokusom na mjesta donošenja odluka, te borbi protiv rodno zasnovane diskriminacije i nasilja.
- B. Dobre volje, potpisnici/e su saglasni/e da će raditi na ispunjavanju navedene svrhe i mimo projekta „GESOSS BiH“ te po njegovom okončanju.

III STUPANJE NA SNAGU

- A. Potpisnici/e ovog Memoranduma su saglasni/e da ovaj Memorandum nema za cilj stvoriti skup obavezujućih odredbi i obaveza koje će imati bilo kakve pravne posljedice po njih i organizacije koje predstavljaju. Međutim, potpisnici/e ovog Memoranduma su saglasni/e da će odredbe ovog Memoranduma ispunjavati odgovorno i u dobrom duhu.
- B. Memorandum stupa na snagu činom njegovog potpisivanja.

Udruženje "Mreža policijskih službenica"
"Policewomen's Network" Association

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

CESS
Centre for
European
Security Studies

Finansira
Evropska unija

Žene i sigurnost? Prirodno, skroz!

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

Datum i
mjesto: _____

Datum i
mjesto: _____

Datum i
mjesto: _____

Potpis i
pečat: _____

Potpis i
pečat: _____

Potpis i
pečat: _____

Kristina Jozić

Denis Hadžović

Predsjednica Udruženje „Mreža
policijskih službenica“

Predsjednik Centra za
sigurnosne studije

Ova publikacija je finansirana od Evropske unije. Njeni sadržaji su isključiva odgovornost Centra za sigurnosne studije i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije.

Udruženje "Mreža policijskih službenica"
"Policewomen's Network" Association

Centar za sigurnosne studije - BiH
Centre for Security Studies - BH

CESS
Centre for
European
Security Studies